

Δεν χρειάζεται, νομίζω, να επιμείνει κανείς στην ανάλυση και στην ερμηνεία των «Τρωάδων». Αν, για ορισμένα έργα του Ευριπίδη, όπως για τον «Ορέστη», και ιδιαίτερα για τις «Βάκχες», υπάρχουν πολλές διαφωνίες, πολλές διαφορετικές ερμηνείες, ανάμεσα στους μελετητές του, για τις «Τρωάδες» υπάρχει μια πλήρης σχεδόν ομοφωνία. Είναι γνωστή η αφετηρία αυτού του έργου και η πρόθεση του συγγραφέα. Η καταστροφή της Μήλου απ' τους επιδρομείς Αθηναίους υπήρξε το έναυσμα. Ο Τρωικός πόλεμος: το διαφανές άλλοθι - ένα πολυχρησιμοποιημένο άλλοθι, όχι μόνο στην αρχαιότητα, όχι μόνο απ' τους Έλληνες ποιητές, αλλά ως τα σήμερα, από ντόπιους και ξένους συγγραφείς, σε δύσκολες ιστορικές στιγμές - ένα προστατευτικό άλλοθι κι ένας τρόπος να δοθεί διαχρονική έκταση και σημασία σ ένα «ευπαθές» συγκεκριμένο γεγονός ή θέμα που η άμεση αναφορά στην επικαιρότητά του θα το καθιστούσε επικίνδυνο στην αισθητική του πραγμάτωση.

Η πρόθεση του ποιητή (αν μπορούμε να μιλάμε για πρόθεση κι όχι για αίσθημα) εμφανής: η καταδίκη της αυθαιρεσίας και απανθρωπίας των κατακτητών και γενικότερα του πολέμου. Ωστόσο υπάρχει και μια άλλη διάσταση στις «Τρωάδες» (όπως τονίζεται ιδιαίτερα στον πρόλογο, με τον διάλογο του Ποσειδώνα και της Αθηνάς): η αποκάλυψη και καταγγελία της Εξουσίας - Μοίρας που ρυθμίζει ανερώτητα και ανενδοίαστα, για τα δικά της συμφέροντα, τις τύχες των εξουσιαζόμενων. Κι αυτό δεν γίνεται, στον Ευριπίδη, σ' ένα επίπεδο μεταφυσικό, αλλά μέσα από τα πράγματα και τις καταστάσεις, μέσα απ' τα παθήματα και τον πόνο των ανθρώπων.

Από το *Ευριπίδου Τρωάδες, μετάφραση Γιάννη Τσαρούχη*, εκδ. Κέδρος, 1978

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Επιστημονικός υπεύθυνος: Αναστασία Γρηγοριάδου

Σύνταξη: Αναστασία Γρηγοριάδου